

ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9 อย่างเป็นรูปธรรม

Strategies to Promote the Holistic Success of Basic Education for Inmates In District 9

จิริทีปต์ ชูวัยคง^{1*} และ ศุภรา เจริญภูมิ²

Jirateeps Chuaykong^{1*} and Suppara Charoenpoom²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 อย่างเป็นรูปธรรม มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 2) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมความสำเร็จการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 อย่างเป็นรูปธรรม การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณประกอบกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณได้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ ทัณฑสถานเขต 9 ที่เป็นนักเรียนจำนวน 28,716 คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยจำแนกเป็นผู้ต้องขังที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 200 คน และไม่สำเร็จการศึกษาจำนวน 200 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณโลจิสติก (Multiple Logistic Regression Analysis)

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ปัจจัยด้านการกำกับตนเอง และปัจจัยด้านสุขภาวะ มีผลต่อความสำเร็จของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 ที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษานอกระบบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติกเท่ากับ 3.300 และ 2.431 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านความรู้คุณค่าในตนเอง ด้านความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง ด้านแรงจูงใจ ด้านความเครียด และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยด้านการกำกับตนเอง และปัจจัยด้านสุขภาวะหรือการมีสุขภาพดี มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของผู้ต้องขัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกยังพบว่า การที่ผู้ต้องขังได้รับการฝึกวินัยซ้ำหลายครั้ง รวมถึงการได้รับการอบรม การฝึกสมาธิให้ตนเอง การฝึกระเบียบแถวอย่างพร้อมเพรียงก่อนเข้าห้องเรียน ส่งผลให้ผู้ต้องขังรู้จักการกำกับตนเองได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น นอกจากนี้การมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์คอยให้ความช่วยเหลือ จะทำให้ผู้ต้องขังประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญที่สามารถนำไปสร้างยุทธศาสตร์ในการพัฒนาความสำเร็จในการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9 ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์/การศึกษาขั้นพื้นฐาน/ผู้ต้องขัง

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการจัดการนโยบายและยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ ดร.สาขาวิชาวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา : อาจารย์ที่ปรึกษาคุณฐิติพันธ์

* Corresponding author : e-mail : saritpong.lim@stou.ac.th

Abstract

There are two purposes of this research, Strategies to Promote the Holistic Success of Basic Education for Inmates in District 9. First, to study the factors that influenced the success of campus primary school for high school level for inmates in District 9, and Second, to develop strategies to promote the holistic success of Basic education for inmates in district 9.

This was a mixed research of both quantitative and qualitative methods. The population was all inmates in district 9 which were 28,716 students. The sample of this study included 400 inmates: 200 were selected from inmates who could be graduated and another 200 were selected from inmates who could not be graduated. In addition, 10 special target samples were selected for in-depth interviews. The data analysis was determined by Multiple Logistic Regression Analysis.

The findings of the quantitative method revealed that the self-regulation and well-being factors influenced the basic education success of inmates in district 9 with a logistic correlation of 3.300 and 2.431 respectively. Whereas, the self-esteem factor, self-efficacy factor, motivation factor, stress factor, and social support factor did not have influence to the basic education success of inmates in district 9.

The findings of the qualitative method revealed that both the self-regulation factor and well-being factor influenced the basic education success of the inmates in district 9. Moreover, the in-depth interviews revealed that repeated discipline along with training, meditation, and classroom attention helped these inmates to have more self-control. The assistance from psychologists and social workers enhanced the success rate of inmates in terms of basic education. Therefore, these findings can be used to develop important strategies to enhance the holistic success of basic education for inmates in the future.

Keywords : Strategy, Basic Education, Inmates

บทนำ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์จะมีผลต่อเนื่องไปยังความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาในด้านต่างๆ ของสังคมหรือประเทศสังคม ไตมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สังคมนั้นก็จะมีการพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง (Harbison, F. and Myers, C.A., 1964.) ตรงกันข้ามหากสังคมใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพต่ำก็จะทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้ยาก ถ้าขาดความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงถือเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพตรงกับที่ต้องการ (Mc Lean, Gary N, 2006.)

ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นมีความจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือสำคัญที่ทำให้มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาได้แก่ การศึกษา (Education) การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมและเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคมส่งผลให้การศึกษาเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศ คุณภาพด้านการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะมีส่วนต่อคุณภาพทรัพยากรมนุษย์โดยตรงในการพัฒนาประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ คนไทยทุกคนจึงควรได้รับ การพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมและอารมณ์ เพื่อให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ อีกทั้งนัยสำคัญของการศึกษาที่ต้องตอบสนองต่อความต้องการของประชากรในสังคม เพื่อให้ประชากรสามารถเรียนรู้ได้ ต่อเนื่องตลอดชีวิตสร้างความเข้มแข็ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยยึดพื้นฐานวัฒนธรรมไทยอย่างมีความเสมอภาคทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย (จีระ หงส์ลดารมย์, 2553, หน้า121)

กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเน้นการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิเสรีภาพและสวัสดิการของประชาชนทุกระดับ (กรมราชทัณฑ์, 2547, หน้า11) ผู้ต้องขังเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่พลาดโอกาสทางการศึกษา กรมราชทัณฑ์จึงได้ทำความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาผู้ต้องขังในการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2552, หน้า9) เมื่อพิจารณาข้อมูลพบว่าหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำต่างประเศมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยมีการเรียนสายสามัญ ตั้งแต่การสอนให้อ่านออกเขียนหนังสือได้ จนถึงระดับอุดมศึกษา การเรียนสายวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้และทักษะนำไปประกอบเป็นอาชีพหลังพ้นโทษ (HM Prison Service, 2006) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ระบุให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายภายใน พ.ศ.2561 ซึ่งกำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เน้นให้ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้ต้องขังซึ่งเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งของประเทศด้วย จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังที่มีทะเบียนประวัติการกระทำ ความผิดซ้ำของกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 19 - 35 ปี (อายุเฉลี่ย 32 ปี) พบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเคยต้องโทษขณะเป็นวัยรุ่นสูงสุด 11 ครั้ง (กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์, 2551) หากพิจารณาการจัดการศึกษาที่ผ่านมาให้กับผู้ต้องขังเพื่อเป็นหลักประกันให้กับผู้ที่จบการศึกษาได้มีความรู้ ทักษะและจริยธรรม เมื่อพ้นโทษไปสู่ตลาดแรงงานจะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีกพบว่า การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในเรือนจำทัศนสถานยังประสบปัญหาและอุปสรรคหลายด้านที่ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการศึกษาให้แก่ผู้

ต้องขังยังไม่สามารถพัฒนาแก้ไขผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืน (นันทิ จิตสว่าง, 2549, หน้า 2-6) สำหรับเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9 นั้นผู้ต้องขังในแต่ละเรือนจำได้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และในแต่ละเรือนจำจะมีผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างต้องโทษและกำลังศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อผู้ต้องขัง

สำเร็จการศึกษาแล้วบางส่วนยังคงต้องอยู่รับโทษต่อไป บางส่วนที่ได้รับการปล่อยตัวสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหลังพ้นโทษได้อย่างมีคุณภาพ แต่ในขณะเดียวกันผู้ต้องขังบางส่วนก็ไม่สามารถจบการศึกษาได้ตามระยะเวลาด้วยเช่นกัน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1 และตาราง 2

ภาพ 1 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ต้องขังที่จบการศึกษากระทำความผิดซ้ำและจำนวนผู้ต้องขังที่ไม่จบการศึกษากระทำความผิดซ้ำ

ตาราง 1 แสดงจำนวนผู้ต้องขังที่จบการศึกษาและผู้ต้องขังที่ไม่จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2545-2554

ปีการศึกษา	จำนวนผู้สมัครเรียน(คน)	จำนวนผู้จบการศึกษา(คน)	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้ไม่จบการศึกษา(คน)	คิดเป็นร้อยละ
2545	2,780	1,000	35.97	1,780	64.03
2546	2,590	1,500	57.92	1,090	42.08
2547	2,600	1,400	53.85	1,200	46.15
2548	2,340	1,800	76.92	540	23.08
2549	2,680	1,680	62.69	1,000	37.31
2550	2,700	1,720	63.70	980	36.30
2551	2,800	1,900	67.86	900	32.14
2552	2,770	1,700	61.37	1,070	38.63
2553	3,606	2,602	72.16	1,004	27.84
2554	3,850	2,700	70.13	1,150	29.87
รวม	28,716	18,002	62.69	10,714	37.41

ที่มา : รายงานของศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ เรือนจำกลางประจำเขต 9 ณ วันที่ 15 มีนาคม 2555

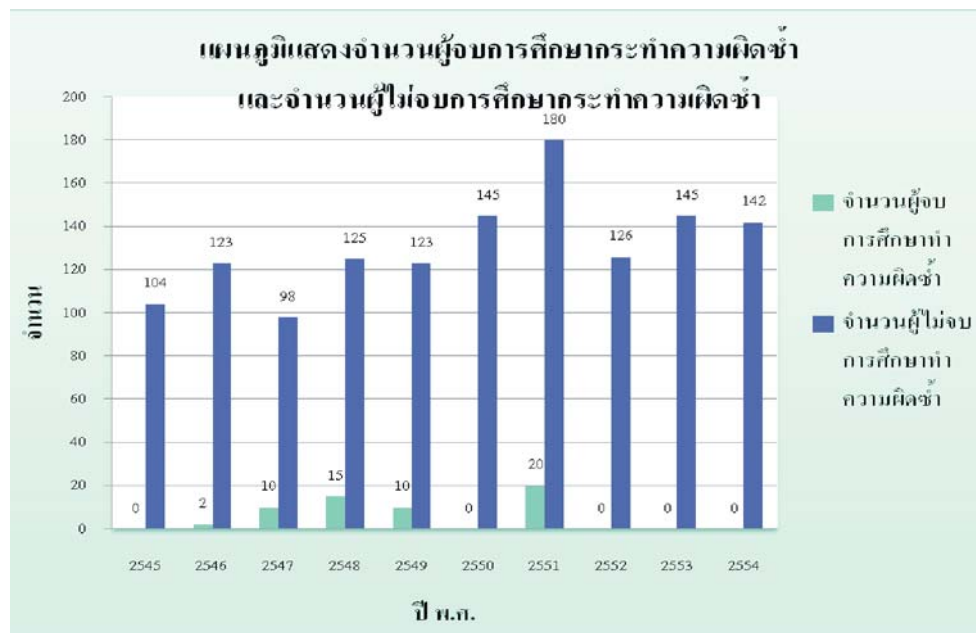

ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้ต้องขังที่ไม่จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทำความผิดซ้ำในปีการศึกษา 2545-2554

ปีการศึกษา	จำนวนผู้สมัครเรียน(คน)	จำนวนผู้ไม่จบการศึกษา(คน)	คิดเป็นร้อยละ	ความผิดซ้ำ (คน)	คิดเป็นร้อยละ
2545	2,780	1,780	64.03	104	5.84
2546	2,590	1,090	42.08	123	11.28
2547	2,600	1,200	46.15	98	8.17
2548	2,340	540	23.08	125	23.15
2549	2,680	1,000	37.31	123	12.30
2550	2,700	980	36.30	145	14.79
2551	2,800	900	32.14	180	20.00
2552	2,770	1,070	38.63	126	11.77
2553	3,606	1,004	27.84	145	9.96
2554	3,850	1,150	29.87	142	12.35
รวม	28,716	10,714	37.41	1,311	12.24

ที่มา: รายงานของศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ เรือนจำกลางประจำเขต 9 ณ วันที่ 15 มีนาคม 2555

จากข้อมูลตารางสามารถแสดงเป็นแผนภูมิแสดงจำนวนผู้ต้องขังที่จบการศึกษาระทำความผิดซ้ำ และผู้ต้องขังที่ไม่จบการศึกษาระทำความผิดซ้ำดังภาพที่ 1

ที่มา: รายงานของศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ เรือนจำกลางประจำเขต 9 ณ วันที่ 15 มีนาคม 2555

ดังนั้น เรือนจำจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือในการที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดพัฒนาพฤติกรรมในทิศทางที่ถูกต้อง โดยมีระบบและกระบวนการดำเนินงานที่เหมาะสมเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของงานราชทัณฑ์ (นันทิ จิตสว่าง, 2549, หน้า 43.) ผู้วิจัยในฐานะผู้ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าวในเรือนจำ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งบทบาทภายใต้หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ คือบทบาท “ครู” ผู้ซึ่งต้องถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนพัฒนาทักษะในวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังให้สามารถได้รับความรู้ ทักษะเพื่อไม่ให้กลับมาก่อทำความผิดซ้ำ สามารถดำรงตนอย่างสุจริตชนในสังคมได้ จากการศึกษาพบว่ายังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา เรื่องยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสู่ความสำเร็จในการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 อันจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางการวางแผนการพัฒนาการศึกษาแก่ผู้ต้องขังให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดผลดีกับทางราชการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9
2. พัฒนายุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและ ทัณฑสถาน เขต 9 อย่างเป็นรูปธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบกับเชิงคุณภาพโดยมีรายละเอียดของเนื้อหาเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิด วรรณกรรม ของนักวิชาการต่างๆ เช่น จีระ หงส์สตารมย์(2553), Bandura, A. (1982), Barron, K.E., & Harackiewicz, J.M. (2001), Deci, E. L., Vallerand, R. J., Pelletier, L.G., & Ryan, R.M. (1991) เป็นต้น ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายที่สามารถนำมาวิเคราะห์

สังเคราะห์ เช่น โดยกำหนดปัจจัยด้านความรู้คุณค่าในตนเอง (Self Esteem) ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (Self Efficacy) แรงจูงใจ (Motivation) การกำกับตนเอง (Self – Regulation) ความเครียด (Stress) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) สุขภาวะ หรือการมีสุขภาพดี (Well- Being)

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรตามแนวทางการศึกษาเชิงปริมาณได้แก่ ผู้ต้องขังเพศชายในเรือนจำ ทัณฑสถาน เขต 9 ที่เป็นนักเรียนจำนวน 28,716 คน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 400 คนและโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมายสำคัญ จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2556

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาเรือนจำ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ต้องขังอันจะส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ต่อไป
2. กรมราชทัณฑ์และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายพัฒนาการศึกษา จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ทำให้ทราบปัญหาข้อเสนอแนะและแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9 เกิดประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมความสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพชีวิตให้กับผู้ต้องขังต่อไป

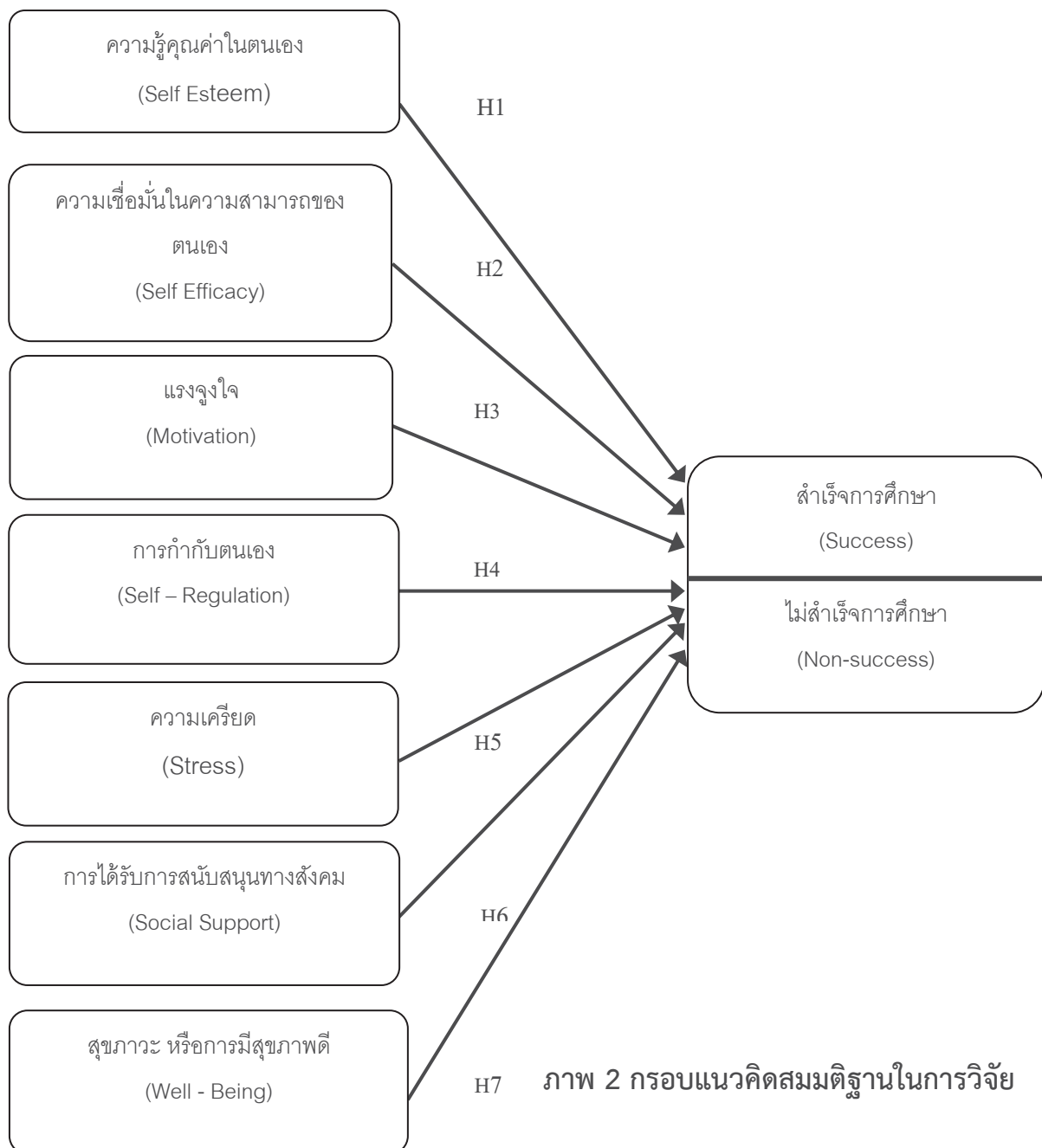
วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบจากการวิจัยที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ เช่น เอกสาร บทความ รายงานการงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลจากเรือนจำทัณฑสถานในต่างประเทศ ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีเนื้อหาด้านการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นจึงกลั่นกรองแนวคิดทฤษฎีและองค์ความรู้ทั้งหมดจนได้เป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ที่จะเป็นพื้นฐานไปสู่การสร้างและกำหนดแนวทางเชิงนวัตกรรมทางการศึกษา ตาม

หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดโครงสร้างและกรอบแนวคิดสมมติฐานจากอิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับตัวแปรแต่ละตัวที่ใช้ในการศึกษาและจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นแล้วตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9 ดังภาพ 15

ภาพ 2 กรอบแนวคิดสมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

- H1 การรู้คุณค่าในตนเองมีผลต่อความสำเร็จการศึกษา
- H2 ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมีผลต่อความสำเร็จการศึกษา
- H3 แรงจูงใจ มีผลต่อความสำเร็จการศึกษา
- H4 การกำกับตนเองมีผลต่อความสำเร็จการศึกษา
- H5 ความเครียดมีผลต่อความสำเร็จการศึกษา
- H6 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อความสำเร็จการศึกษา
- H7 สุขภาวะหรือการมีสุขภาพดีมีผลต่อความสำเร็จการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จำแนกเป็นผู้ต้องขังสำเร็จการศึกษา 200 คน และไม่สำเร็จการศึกษา 200 คน เป็นการสอบถามข้อมูลจากผู้ต้องขัง ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ภายหลังจากการวิจัยเชิงปริมาณโดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายสำคัญ (Key Information) ที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง ได้แก่ ผู้บัญชาการเรือนจำ 1 คน ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง 1 คน เจ้าหน้าที่พยาบาลเรือนจำจำนวน 1 คน ครูประจำกลุ่มจำนวน 1 คน ผู้ต้องขังที่จบการศึกษาจำนวน 3 คน ผู้ต้องขังที่ไม่จบการศึกษาจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน

สรุปการวิจัย

ภายหลังจากผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จการศึกษา ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9 พบว่า มีตัวแปร 2 ด้าน ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการศึกษาของผู้ต้องขัง ได้แก่ ด้านการกำกับตนเอง และด้านสุขภาวะหรือการมีสุขภาพดี

อภิปรายผล

ด้านการกำกับตนเอง

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ตัวแปรด้านการกำกับตนเองจึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่น่ามาใช้ในการพัฒนาให้ผู้ต้องขังสำเร็จการศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของบลูม (Bloom,1982,p.166-176) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียน พบว่า พฤติกรรมทางด้านความรู้ ความคิดของนักเรียนและลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ความสนใจ ความมานะตั้งใจ ความขยัน รวมทั้งเจตคติต่อรายวิชา กิจกรรม การเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการเรียน สอดคล้องกับวิลเลียม (William,1996,p.123) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อควบคุมความวิตกกังวลในการสอบ พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนสูง จะประสบความสำเร็จทางการเรียนสูง โดยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเอง และความสำเร็จทางการเรียน จะไม่ได้รับผลกระทบจากความวิตกกังวลในการสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับไรเซ็มเบิร์ก และซิมเมอร์แมน (Risemberg and Zimmerman,1992) ศึกษาการเรียนแบบกำกับตนเองในเด็กอัจฉริยะผลการวิจัยพบว่าเด็กอัจฉริยะใช้กลวิธีของการเรียนแบบกำกับตนเองมากกว่าเด็กปกติเมื่อฝึกให้รู้จักกลวิธีการเรียนรู้เด็กอัจฉริยะจะสามารถถ่ายโอนกลวิธีเหล่านั้นไปยังสิ่งใหม่ๆได้ การวัดการเรียนรู้แบบการกำกับตนเองสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กอัจฉริยะและการฝึกการเรียนแบบกำกับตนเองสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ สอดคล้องกับวอลเธอร์ (Wolters ,1998,p.224 – 235) ทำการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับการกำกับตนเองศึกษาโดยส่งแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Likert-style)

ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบรายงานตนเอง (Self - Report) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกำกับระดับของความพยายามในงานโดยใช้ปัญญาความตั้งใจและกลวิธีการ จูงใจที่มีความหลากหลายผู้เรียนที่มีการกำกับตนเอง ในการเรียนจะปรับกลวิธีให้เหมาะกับสถานการณ์ ต่างๆ จนสามารถเรียนสำเร็จตามหลักสูตรได้ สอดคล้องกับพินทริค และเดอกรูช (Pintrich&De Groot, 1990) ทำการศึกษาเรื่อง การกำกับตนเองด้านองค์ความรู้ ผลการศึกษาปรากฏว่า การควบคุมด้านองค์ความรู้เป็นตัวควบคุมการใช้วิธีการด้านองค์ความรู้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้เรียนที่สามารถควบคุมตนเองได้สามารถที่จะควบคุมกระบวนการคัดเลือก และการใช้วิธีการที่หลากหลายในการจำ การเรียนรู้ การใช้เหตุผล การแก้ไขปัญหา และการคิด โดยการ ศึกษาเรื่องการกำกับตนเองด้านองค์ความรู้นี้ ผู้เรียน ที่สามารถควบคุมตนเองได้ สามารถวางแผน ควบคุม และปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ เพื่อที่จะนำสิ่งเหล่านี้ ไปปรับใช้ในการเรียนรู้ของพวกเขาให้ประสบความสำเร็จทางการศึกษาได้(Pintrich&De Groot, 1990; Weinstein & Mayer, 1986)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการกำกับตนเองเป็น ประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัยและสามารถ นำมากำหนดยุทธศาสตร์ที่ทำให้ผู้ต้องขังสำเร็จการ ศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่าหาก ผู้ต้องขังได้รับการอบรมให้รู้จักการกำกับตนเอง อีกทั้งในเรื่องจำมีระเบียบวินัยที่เข้มงวดจะทำให้ผู้ต้อง ขังสำเร็จการศึกษามากขึ้นและหากทุกคนต้องถูก กำหนดรับให้อยู่ภายใต้กรอบระเบียบเดียวกัน ได้รับการ อบรม การฝึกสมาธิให้ตนเอง การฝึกระเบียบแถว อย่างพร้อมเพรียงก่อนเข้าห้องเรียนรู้จักการกำกับ ตนเองอย่างเหมาะสม จึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน

ด้านสุขภาวะหรือการมีสุขภาพดี

การมีสุขภาพที่ดี การได้ทำงาน การได้เรียน หนังสือ และการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ อาจ ช่วยคลายความเครียดของผู้ต้องขังได้ ความต้องการ ในการตรวจสอบสุขภาพของผู้ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ส่วนมาก มีความสนใจในสุขภาพดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพให้

กับผู้ต้องขังน่าจะได้รับความร่วมมือที่ดี จากการศึกษา แสดงให้เห็นว่า การดูแลด้านสุขภาพผู้ต้องขัง เป็น เรื่องที่สำคัญและมีความเร่งด่วนเนื่องจากผู้ต้องขังมี พฤติกรรมเสี่ยงในทุกด้าน ซึ่งมากกว่าประชากรทั่วไป ทำให้มีแนวโน้มเป็นทั้งโรคเรื้อรังและโรคติดต่อต่าง ๆ ตามไปด้วย ควรทำการคัดกรองโรค การป้องกันและ รักษาโรค รวมทั้งให้ความรู้ทางสุขภาพ การสร้าง เสริมและปรับพฤติกรรมทางสุขภาพแก่ผู้ต้องขังหาก ไม่เช่นนั้นแล้วความเสี่ยงเหล่านี้อาจจะแพร่กระจาย ไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของสังคมและเป็นปัญหาที่ยากต่อการ ควบคุมและแก้ไข

ข้อค้นพบด้านสุขภาวะหรือการมีสุขภาพดี นั้นจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามการศึกษาของวา อิลแลนท์ (Vaillant GE,2003 ที่ว่าบุคคลจะใช้กลไก ทางจิตก่อนข้างจะคงที่ แต่อาจจะเปลี่ยนจากการใช้ immature ไปเป็น neurotic และ mature defenses ไปตามพัฒนาการตามลำดับ ผู้ต้องขังที่มีการศึกษาสูง กว่าใช้กลไกทางจิตแบบมีวุฒิภาวะมากกว่า ในขณะที่ ผู้ไม่รู้หนังสือมีแนวโน้มการใช้กลไกทางจิตแบบไม่มี วุฒิภาวะมากกว่า สอดคล้องไปทางเดียวกับการศึกษา ของ ชัยยศ จิตตรังสรรค์ (2543) ที่พบว่าผู้ต้องขังที่ มีระดับการศึกษาสูงขึ้นมีทิศทางการใช้กลไกทางจิต แบบไม่มีวุฒิภาวะลดลง สะท้อนให้เห็นความสำคัญ ของการศึกษาที่นอกจากมีผลต่อสุขภาพจิตแล้วยังมี ความสัมพันธ์กับการใช้กลไกทางจิตด้วยสอดคล้อง กับดวงตา ไกรภัสสรพงษ์,2545,หน้า77-78) ยังไม่ พบว่ามีการศึกษาภาวะสุขภาพจิตของคนไทยที่เป็นผู้ กระทำความผิดโดยตรง แต่มีการศึกษาทางจิตเวชของ ผู้ต้องขังพบว่ามีความผู้ต้องขังที่มีสุขภาพจิตดีและมี การปรับตัวได้ดีจะประสบความสำเร็จในการประกอบ กิจกรรมและงานที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ได้ เป็นอย่างดี ในขณะที่ผู้ต้องขังที่มีความผิดปกติทาง จิตเวชจะทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ไม่ดี ซึ่งกลุ่มนี้น่า จะจัดอยู่ในกลุ่มที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

นอกจากนี้ จากการวิจัยเชิงคุณภาพยังพบ ว่า ปัจจัยด้านสุขภาวะหรือการมีสุขภาพดีมีข้อค้นพบ เป็นไปในแนวทางเดียวกับทฤษฎีและสอดคล้องกับ การวิจัยเชิงปริมาณทั้งหมด แต่ยังมีประเด็นสำคัญ

พบว่า ผู้ต้องขังมีปัญหาด้านสุขภาพหรือสุขภาพที่ไม่ดีเนื่องเรือนจำมีสถานพยาบาล แต่มีพยาบาลประจำคอยดูแลแต่ไม่มีนักจิตวิทยาคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือด้านสุขภาพ ไม่มีนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำหน้าที่โดยตรง

ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษา

ขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมสู่ความสำเร็จในการศึกษาของผู้ต้องขัง และกำหนดกิจกรรมโครงการของปัจจัยแต่ละด้าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ที่ได้จากผลการวิจัยนำมากำหนดเป็นโครงการเพื่อส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานเขต 9

ยุทธศาสตร์	โครงการ
1. ด้านการกำกับตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาศักยภาพเสริมสร้างผู้ต้องขังที่มีวินัย - โครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท - โครงการสร้างจิตสำนึกและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ต้องขัง - โครงการผู้ต้องขังดีเด่นประจำปี - โครงการพัฒนาจิตใจและการควบคุมอารมณ์ตนเอง - โครงการเรือนธรรมสีขาว - โครงการเจริญสติตามหลักศาสนา - โครงการผลิตผลคนดี - โครงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง - โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน - โครงการรักการอ่าน - โครงการต้นแบบคนเก่งแต่ไม่โกง - โครงการแนะแนวและให้การศึกษา - โครงการแข่งขันทักษะความถนัดความสามารถพิเศษ

ยุทธศาสตร์	โครงการ
2. ด้านสุขภาวะหรือการมีสุขภาพดี	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการเสริมสร้างสุขภาพจิตกับนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ - โครงการชีวิตสดใสใส่ใจสุขภาพ - โครงการแพทย์อาสา - โครงการเสริมสร้างการป้องกันด้านอนามัยความปลอดภัยทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ - โครงการประเมินภาวะสุขภาพเบื้องต้น - โครงการผู้ต้องขังต้นแบบด้านสุขภาพดี - โครงการพบญาติแบบใกล้ชิด - โครงการประกวดร้องเพลง - โครงการกีฬาฮาเฮ - โครงการจดหมายน้อย - โครงการเสียงตามสายคลายเครียด - โครงการฝึกสมาธิเบื้องต้น - โครงการฝึกสมาธิไปกับหมากฮอส หมากกรุก - โครงการสวดมนต์ก่อนนอน - โครงการเสริมสร้างสมาธิด้วยศิลปะแห่งสติ - โครงการฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้น - โครงการแข่งขันคณิตคิดเร็ว

นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบยุทธศาสตร์ ได้แก่ ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ฝ่ายทัศนคติปฏิบัติ ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ สถานพยาบาล ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ ซึ่งจะต้องเป็นผู้ผลักดันและดำเนินการให้กิจกรรมหรือโครงการเกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) รัฐบาลควรกำหนดนโยบายด้านการสนับสนุนงบประมาณ สนับสนุนสื่อ และเอกสารประกอบการเรียน จะส่งผลต่อกำลังใจในการเรียนของผู้ต้องขังให้มีความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เป็นตัวเสริมก่อให้เกิดความสุขและความสำเร็จ

2) ภาครัฐควรให้การสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อมในการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นแก่เยาวชนตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อไม่ให้เป็นการระส่ำระสายต่อไป

3) การจัดการศึกษาให้กับผู้ต้องขังควรสอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ

4) ควรเน้นในเรื่องการศึกษอาบรมมากกว่าการใช้แรงงาน ต้องจัดให้มีสถานที่เรียนการเรียนวิชาสามัญจะต้องเริ่มจากการสอนให้อ่านออกเขียนได้ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย และรองรับการเรียนสายวิชาชีพระดับ ปวช.และ ปวส. สาขาวิชาชีพต่างๆ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์

5) ควรสนับสนุนด้านกีฬาและนันทนาการ โดยเฉพาะผู้ต้องขังผู้ที่อยู่ในวัยฉกรรจ์มีพลังกายส่วนเกินและต้องการเรียนรู้ จึงควรส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาหลายประเภท ทั้งในร่มและกลางแจ้ง เพื่อให้มีการใช้พลังกายส่วนเกินให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรปรับหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพความต้องการการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายและควรมีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องและรองรับอาชีพภายหลังการพ้นโทษเพื่อให้ผู้ต้องขังมีทักษะ ความรู้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงต่อไป

2) ควรจัดโครงการให้ความรู้และแนะแนวการศึกษาด้านการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ในภาวะหรือสถานการณ์ที่เจ็บป่วยในเรือนจำเพื่อช่วยลดปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

3) ควรจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง และจัดให้มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสำรวจเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังเพศชายเท่านั้น จึงควรศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้ต้องขังเพศหญิง หรือเยาวชนในสถานพินิจ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษายุทธศาสตร์การส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ เพื่อพัฒนาต่อยอดไปสู่การยกระดับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังสู่มาตรฐานสากลต่อไป

3) ควรมีการศึกษาและติดตามผลของการนำยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสู่ความสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 9 เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้สามารถสนองตอบต่อแผนพัฒนาและการกำหนดทิศทางการศึกษาของกรมราชทัณฑ์และกระทรวงยุติธรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2555). จำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนในปีการศึกษา 2545. กรุงเทพฯ : กรมราชทัณฑ์. กระทรวงยุติธรรม
- _____. (2547). แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2547). พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479. นนทบุรี : กรมราชทัณฑ์.
- _____. (2547). ยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติการพร้อมดัชนีชี้วัด. กรุงเทพฯ : กรมราชทัณฑ์.
- _____. (2547). สรุปผลการดำเนินงานที่ได้รับเชิงคุณภาพของการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขัง. จีระ หงส์ลดารมย์. (2553). ทรัพยากรมนุษย์พันธุ์แท้ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : บริษัท มิสเตอร์ก็อปปี
- ชัยยศ จิตตรังสรรค์. (2543). การพัฒนาแบบทดสอบกลไกทางจิต DSO-40 ฉบับภาษาไทย.รายงานวิจัยแพทย์ประจำบ้านสาขาจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดวงตา ไกรภัสสรพงษ์. (2545). ความผิดปกติทางจิตเวชของผู้ต้องขัง : การศึกษาในเรือนจำเขตกรุงเทพมหานคร และเรือนจำกลางบางขวาง. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย , 10, 77-88.
- นันทิ จิตสว่าง. (2549). หลักทัณฑ์วิทยา : หลักวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมราชทัณฑ์.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2552). ภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2552). รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2552). คุณลักษณะของอันพึงประสงค์. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- Bloom, Benjamin S. (1982). Human Characteristics and School Learning. (2nd ed.) New York : McGraw-Hill Book Company.
- Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanism in human agency. *American Psychologist*,37, 122-147.
- Barron, K.E., & Harackiewicz, J.M. (2001) . Achievement goals and optimal motivation: Testing multiple goal models. *Journal of Educational Psychology*, 80, 706-722.
- Deci, E. L., Vallerand, R. J., Pelletier, L.G., & Ryan, R.M.(1991). 'Motivation and education: The self-determination perspective.' *Educational Psychologist*, 26, 325-346.
- Risemberg, R., & Zimmerman, B.J. (1992). Self-regulated learning in gifted students. *Roeper Review*, 15(2), 98-101.
- Vaillant, G.E. (2003). Mental Health. *American Journal Psychiatry*, 160(8), 1373-1384.
- Weinstein, C.E., & Mayer, R.E. (1986). The teaching of learning strategies. In M. William, J. E. (1996). The relationship between efficacy for self-regulated learning and domain-specific academic performance, controlling for test anxiety. *Journal of Research and Development in Education*, 39(2), 77-80.
- Wolters, C. A. Self-Regulated Learning and College Students' Regulation of Motivation. *Journal of Educational Psychology*. 1998; 90 (2): 224-235
- Harbison, F. and Myers, C.A. (1964). Education, Manpower and Economic Growth: Strategies of Human Resource Development, New York: McGraw-Hill .
- Pintrich, P. R., & De Groot, E. V. (1990). Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance. *Journal of Educational Psychology*, 82, 33-40.